

ФАКУЛЬТЕТ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Нові суспільно-політичні реалії життя України наприкінці ХХ ст. внесли новий подих і в університетське життя. Нагальною потребою стала підготовка дипломованих спеціалістів у галузі перекладу, і це завдання стало визначальним при створенні факультету перекладачів.

Як стрімка річка, факультет перекладачів бере свій початок з невеликого джерела, яким стала кафедра теорії та практики перекладу, очолювана з 1995 до 2000 рік відомим українським мовознавцем, письменником-перекладачем, літературознавцем, фахівцем з історії й теорії перекладу, кандидатом філологічних наук, професором Корунцем Ільком Вакуловичем. Неоціненним є вклад цієї визначної особистості не лише у створення факультету, але й у його сучасний розвиток.

У зв'язку зі збільшенням кількості студентів, які бажали отримати спеціальність філолога-перекладача, у 1996 році в структурі університету було створено окремий факультет перекладачів, який понад десятиріччя очолювала кандидат філологічних наук, професор Гладуш Надія Федорівна. З січня 2007 року деканом факультету стала Крепель Віра Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької мови та перекладу. Доцент Крепель В.І. як послідовниця наукової школи професора Пророченко О.П. активно займається науково-теоретичними дослідженнями в галузі німецької фразеології та теоретичної граматики.

Сьогодення факультету визначається тими науково-методологічними засадами, які були розроблені групою викладачів-науковців (професор Корунець І.В., доценти Селіванова О.І., Федорова Л.О., Максимов С.Є., Великова Л.М., старші викладачі Лоць О.К., Франко О.Б.) під активним керівництвом першого декана факультету Гладуш Н.Ф. Її натхнення й активний науковий пошук сприяли подальшому зростанню факультету. Так, уже в 2000 році було створено ще дві нові кафедри, помітно зміцнів за цей час професорсько-викладацький склад факультету.

Знаною віхою в історії факультету стала Міжнародна науково-практична конференція “Актуальні проблеми перекладознавства та навчання перекладу в мовному вузі”, присвячена десятиріччю факультету, що відбулася 27-28 вересня 2006 року. У роботі конференції взяли участь відомі фахівці з перекладу – представники провідних навчальних закладів України та зарубіжжя. Сьогодні на факультеті перекладачів здійснюється підготовка фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями:

бакалавр – спеціальність “переклад” (англійська мова, італійська мова, німецька мова, новогрецька мова, французька мова);

спеціаліст, магістр – спеціальність:

“переклад” (англійська та німецька мови), (англійська та французька мови), (англійська та іспанська мови) ;

“переклад” (німецька та англійська мови);

“переклад” (французька та англійська мови);

“переклад”(італійська та англійська мови);

“переклад”(новогрецька та англійська мови).

У структурі факультету перекладачів активно функціонують такі мовні кафедри: кафедра англійської мови (завідувач – кандидат філологічних наук, професор Гладуш Надія Федорівна);

кафедра англійської філології (завідувач – кандидат філологічних наук, старший викладач Якуба Валентина Володимирівна.);

кафедра теорії та практики перекладу англійської мови (завідувач – доктор філологічних наук, професор Денисова Світлана Павлівна);

кафедра німецької мови і перекладу (завідувач – кандидат філологічних наук, доцент Дорофєєва Маргарита Сергіївна);

кафедра романських мов і перекладу (завідувач – кандидат педагогічних наук, доцент Яценко Людмила Михайлівна).

Загальноуніверситетська кафедра класичної та новогрецької філології, яку очолює кандидат філологічних наук, доцент Могіла Оксана Андріївна, забезпечує на факультеті підготовку фахівців у галузі перекладу з новогрецької мови. На базі факультету працюють також Центр німецької мови та культури Інституту імені Гете та Італійський культурний центр. Поєднання творчого потенціалу та значного практичного досвіду провідних викладачів факультету дало можливість забезпечити студентів власними підручниками, посібниками, методичними рекомендаціями та навчально-методичними розробками з усіх філологічних та перекладацьких дисципліни, які викладаються кафедрами факультету. З 2004 року на факультеті перекладачів активно впроваджується організація навчання студентів за кредитно-модульною системою.

Організацію навчально-виховної роботи на факультеті перекладачів забезпечують заступники декана Кукса І.М., Тесленко Ю.В., Мрочко В.І., методисти II категорії Оснач Н.І. і Гоголя Т.Д., секретар-друкарка Писанко Н.В. та лаборант деканату Савицька Н.В.

Значна увага на факультеті перекладачів приділяється встановленню та поглибленню зв'язків з авторитетними центрами викладання

Кафедра англійської мови

Кафедру англійської мови було створено в 2000 р. на базі кафедри практики германських і романських мов, яка на той час забезпечувала лінгвістичну та перекладацьку підготовку майбутніх перекладачів з чотирьох мов (англійської, німецької, французької та італійської). З метою підвищення ефективності практичної мовної підготовки фахівців у галузі перекладу зі складу кафедри практики германських і романських мов і було виділено кафедру англійської мови як окремий структурний підрозділ факультету перекладачів КНЛУ. З перших днів її існування належний рівень організації навчального процесу забезпечували такі висококваліфіковані викладачі, як Богдан В.В., Галух О.О., Гінда В.В., Семеній С.Я., Шлапак Н.Г., Яценко Л.М. та ін. У різні роки кафедру англійської мови очолювали провідні фахівці факультету – кандидат філологічних наук, доцент Антонюк Н.М. та кандидат філологічних наук, доцент Великова Л.М. З серпня 2006 р. до травня 2007 р. кафедрою керувала кандидат філологічних наук, доцент Тараненко Л.І., а з травня 2007 р. кафедру очолює кандидат філологічних наук, професор Гладуш Надія Федорівна.

Навчальна й навчально-методична діяльність кафедри зосереджена на викладанні практичних мовних дисциплін – англійської як першої іноземної мови (I-II курси) та англійської як другої іноземної мови (III-V курси) на факультетах перекладачів, заочного і вечірнього навчання, а також післядипломної освіти. Таким чином, організацію навчальної роботи кафедри здійснюють шість методичних секцій. Крім того, викладачі кафедри керують виробничою (перекладацькою) практикою студентів V курсу з англійської як другої іноземної мови та забезпечують реалізацію магістерської педагогічної практики.

За період існування кафедри англійської мови відбулися кількісні та якісні зміни в її кадровому складі. Об'єднуючи різні покоління педагогів – молодих та досвідчених фахівців, які працюють в університеті майже все своє життя (старші викладачі Аненко Н.І., Гіжевська С.М., Мартинюк О.С., Сушкова Н.О., Титова Н.Ю.), – кафедра налічує понад тридцять викладачів, більшість з яких здобули фах саме в КНЛУ. Це випускники магістратури Килимник Т.М., Дяченко В.В., Ящук Л.В., Понікаревич Н.М.; спеціалісти, що виявили достатню підготовку з методики викладання іноземних мов під час проходження педагогічної практики, викладачі Бойко В.М., Бубело І.А., Гришук І.А., Жуков Д.В., Корнюшина А.В., Курило Л.В., Попович Ю.О., Смаженко О.А., Сташко Г.І., Ткаченко О.В. та ін.; випускники аспірантури

та фахівці з інших вузів України (доцент Матвейченко В.В., старший викладач Козяревич Л.В., викладачі Горбунова К.А., Гриневич О.Л., Карпова О.Є., Чумак Н.Б., Шевелько К.О. та інші. Загалом на кафедрі працює 2 кандидати філологічних наук, 1 кандидат педагогічних наук, 5 старших викладачів, 23 викладачі. Дбаючи про забезпечення належного рівня викладання фахових дисциплін та підготовку кадрів вищої кваліфікації, кафедра щороку направляє талановиту молодь на навчання до аспірантури, а також для підвищення кваліфікаційної майстерності на факультеті післядипломної освіти КНЛУ.

Кафедра англійської мови об'єднала фахівців різних поколінь: і талановиту молодь, і досвідчених викладачів

Основними напрямками науково-дослідної роботи кафедри є дослідження в галузі методики викладання іноземних мов, філології та перекладу. З 2005 року викладачі кафедри працюють над колективною темою “Лінгвометодичні основи інтегрованого навчання англійської мови в умовах кредитно-модульної системи”. У рамках виконання цієї теми передбачено підготовку методичних розробок та посібників для інтегрованого навчання англійської мови на різних курсах, а також програмного забезпечення для впровадження кредитно-модульної системи. Так, лише впродовж 2006 р. у межах виконання зазначеної теми опубліковано 3 навчальні посібники (70,56 друк. арк.), 3 методичні рекомендації (6,88 друк. арк.), 2 збірники вправ (23,4 друк. арк.). Конкретні здобутки викладачів кафедри з науково-дослідної роботи відображено в наукових статтях та тезах доповідей на науково-практичних конференціях різного рівня. Крім того, викладачі кафедри беруть участь у рецензуванні науково-методичних праць фахівців КНЛУ та інших навчальних закладів України, а також здійснюють керівництво науково-дослідною роботою студентів, залучаючи їх до участі в щорічних науково-практичних конференціях КНЛУ, першому турі студентської олімпіади, написанні курсових, дипломних і магістерських робіт.

Кафедра англійської мови факультету перекладачів бере участь у налагодженні й підтримці міжнародних зв'язків із зарубіжними фахівцями та науковцями. Так, протягом більше ніж 6 років кафедра координує роботу Клубу знавців англійської мови, організованого представниками міжнародної студентської спільноти ССХ (*Inter-varsity Christian Fellowship*) та очолюваного в різні роки громадянами США (Брент Грін, Ен МакЕлен,

Кафедра англійської філології

Історія сучасної кафедри англійської філології – це фактично біографія факультету перекладачів. Назва кафедри, її кількісний склад та штатні працівники змінювалися, переходили в інші підрозділи, очолювали нові кафедри, розбудовуючи весь факультет. При створенні факультету в 1996 р. була організована кафедра теорії та практики перекладу, яку очолив відомий спеціаліст у галузі перекладу професор Корунець Ілько Вакулович. У 1998 р. його замінила на цій посаді кандидат педагогічних наук, доцент Селіванова Олена Іванівна. З 2004 р., кафедрою керувала кандидат філологічних наук, доцент Чеснокова Ганна Володимирівна. Лексиколог та літературознавець, автор близько 45 публікацій, Чеснокова Г.В. керує науковою роботою аспірантів та рецензує дисертаційні дослідження, підтримує міжнародні зв'язки кафедри, бере участь у наукових проектах PALA та REDES, за що неодноразово отримувала нагороди Міністерства освіти і науки України і Київського міського голови. З вересня 2007 р. кафедру очолює кандидат філологічних наук, доцент Якуба Валентина Володимирівна.

Сьогодні на кафедрі англійської філології працює вісімнадцять викладачів: один професор, троє доцентів, кандидатів філологічних наук, четверо старших викладачів, двоє магістрів та вісім молодих спеціалістів, з яких три – випускники аспірантури.

На цій кафедрі працює також професор Гладуш Н.Ф., яка 10 років очолювала факультет перекладачів, а зараз обіймає посаду проректора з наукової роботи. Послідовниця наукової школи проф. Почепцова Г.Г., автор близько 40 наукових статей, Гладуш Н.Ф. очолювала факультет перекладачів з 1996 до 2006 року; вона автор монографії “Прагматичні аспекти висловлення і дискурсу” (2005 р.), підготувала 5 кандидатів філологічних наук, керує науковою роботою аспірантів, під її керівництвом студенти факультету пишуть магістерські, дипломні та курсові роботи. Нагороджена кількома грамотами Міністерства освіти і науки України.

Тривалий час на кафедрі працює відмінник народної освіти (з 1998 р.), кандидат філологічних наук, доцент Тягловська В.М. – автор 20 публікацій, яка розробляє навчальні програми, а також керує курсовими, дипломними та магістерськими роботами. Разом із досвідченими старшими викладачами Кузьмінською Л.С., Белишевим В.В. вона створює навчальні посібники для студентів факультету (“A Guide To Fluent English”). За сумлінну працю Тягловська В.М. нагороджена грамотами Кабінету Міністрів України (2001 р.), Верховної Ради України (2006 р.).

Починаючи з 2005 р., викладачем кафедри є відмінник народної освіти (з 1998 р.), кандидат філологічних наук, доцент Студенець Г.І., яка працює в нашому університеті 41 рік (з них 21 рік очолювала факультет англійської мови), неодноразово нагороджувалася грамотами Міністерства освіти і науки України (в 1995, 1997, 1998 та 1999 роках). Галина Іванівна – фахівець з історії англійської мови та граматики. Вона керує науковою роботою магістрів, підготовкою студентами дипломних та курсових робіт, є автором більш ніж 20 статей та трьох навчальних посібників (останній з них – “Англійський артикль у комунікативних моделях”).

Виховна робота з студентами постійно перебуває у центрі уваги викладачів-кураторів. Їхню роботу очолює Кукса Ірина Миколаївна, заступник декана факультету перекладачів з виховної роботи.

Викладачі кафедри продовжують розробляти тематику захищених ними або тих, що готуються до захисту, дисертаційних досліджень. Якуба В.В. займається лінгвокогнітивними та прагматичними особливостями ситуативно зумовленої лексики (дисертація з цієї тематики захищена в 2006 р.), Цапро Г.Ю. досліджує гендерні особливості мовлення, Безребра Н.Ю. вивчає когнітивні та культурологічні аспекти сучасної поезики, Красовська І.В. спеціалізується на вивченні фонетичних аспектів англійської мови.

Науковий інтерес молодих викладачів кафедри Ковальчук Ж.В., Румбешт А.Ю. та інших колег зосереджений на проблемах міжкультурної комунікації та літературної майстерності. Наслідком їх роботи є видання “The Catcher in the Rhyme” (автори Ємець Н.О., Корольчук В.В., Іванюк Л.Б., Федорова Є.Г.). Кафедра є одним з активних учасників міжнародного наукового проекту REDES, у межах якого виконуються дослідження викладачами Посадською О.В. та Ільїнковою Н.М.

Спільні науково-дослідницькі проекти кафедра здійснює разом з іншими вітчизняними вузами: Київським національним університетом ім.Тараса Шевченка, Харківським національним університетом ім.В.Н.Каразіна, Горлівським державним педагогічним інститутом іноземних мов. Тісні контакти викладачі кафедри підтримують з університетом імені Людвіга Максиміліана (м.Мюнхен), професор якого В. ван Пір регулярно читає лекції нашим студентам та викладачам. Професор С. Зінгер (Федеральний університет Ріо-де-Жанейро, Бразилія) також є частим гостем нашого університету і проводить майстер-класи для викладачів та студентів.

Кафедра теорії та практики перекладу

Кафедра теорії та практики перекладу була сформована в 1995 році на базі факультету англійської мови. На кафедрі викладалася практика англійської, німецької, італійської, французької мов та перекладознавчі дисципліни. Очолив кафедру заслужений працівник народної освіти України професор Корунець І.В., який працює в Київському національному лінгвістичному університеті з 1959 р.

У зв'язку із збільшенням кількості студентів, які бажають отримати спеціальність філолога-перекладача, в 1996 році було створено факультет перекладачів з двома кафедрами: теорії та практики перекладу англійської, німецької, французької та італійської мов і практики усного та писемного мовлення.

У 2000 році дві кафедри факультету були розділені за принципом викладання мов. Було створено відповідно 4 кафедри: англійської мови і перекладу, романських мов і перекладу, німецької мови і перекладу, англійської мови (1-2 курси) факультету перекладачів.

Збільшення обсягу теоретичних і практичних філологічних та перекладознавчих дисциплін англійської секції факультету перекладачів на 3 – 5 курсах стало поштовхом до подальшого поділу кафедри англійської мови і перекладу. Так, у 2006 році було створено кафедру теорії та практики перекладу, яку очолила доктор філологічних наук, професор Денисова Світлана Павлівна. На кафедрі працюють 20 викладачів (з них 2 професори, 4 кандидати наук, 2 старші викладачі, 15 викладачів) та два лаборанти. Професор кафедри Корунець І.В. має звання почесного професора Київського національного лінгвістичного університету (2002 р.). Під його керівництвом захищено 23 кандидатські дисертації, створено школу художнього перекладу. Він автор більше 100 наукових праць, у тому числі й англійською мовою. Доцент Максимов С.Є. має диплом магістра гуманітарних наук (Master of Arts in Special Applications of Linguistics) Бірмінгемського університету (Велика Британія). Кандидат філологічних наук, доцент Терехова С.І. завершує підготовку дисертації в докторантурі. Досить високий рівень професорсько-викладацького складу кафедри сприяв відкриттю в 2007 р. при ній аспірантури із спеціальності 10.02.04 – германські мови.

На кафедрі теорії та практики перекладу викладаються такі дисципліни: «Вступ до перекладознавства», «Практичний курс перекладу (аспектний

переклад)», «Практичний курс перекладу (перекладацький аналіз тексту)», «Усний двосторонній переклад (перша та друга іноземні мови)», «Порівняльна типологія англійської та української мов», «Проблеми галузевого перекладу», «Методика викладання перекладу», «Проблеми міжкультурної комунікації», «Мистецтво перекладу та теорія інтерпретації»; курси за вибором з перекладознавчих дисциплін: «Попередження соціокультурної інтерференції мови оригіналу в перекладі (слова та фразеологізми в контексті двох культур)», «Стилістико-прагматичні аспекти перекладу заголовків текстів різних жанрів», «Теоретичні основи художнього перекладу» тощо; спецкурси з перекладознавчих дисциплін; курси з профілю магістерських робіт. Кафедра відповідає за підготовку магістрантів факультету перекладачів, що спеціалізуються з англістики. Щорічно на кафедрі захищається понад 20 магістерських і близько 10 дипломних робіт. Кафедра теорії і практики перекладу відповідає за підготовку і проведення перекладацької практики студентів 4-5 курсів.

На кафедрі активно працюють творчі колективи з підготовки посібників та підручників. Професор Корунець І.В. є автором праць «Нарис історії західноєвропейського й українського перекладу» (2000), «Теорія та практика перекладу» (1995, 2003), «Порівняльна типологія англійської та української мов» (2004), доцент Максимов С.Є. – «Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови)» (2002), «Практичний курс перекладу (англійська та українська мови)» (2006).

Професор Корунець І.В. – член Національної спілки письменників України, перекладач, літературний критик. Він автор художніх перекладів українською мовою творів англійських та американських письменників (О.Вайльда, Дж.Тріза, Ф.Купера, У.Діснея та ін.), низки творів італійських письменників (Дж.Верга, Ф.Саккетті, М.Банделло, Дж.Боккаччо, Дж.Родарі, збірки італійських народних казок тощо). Ілько Вакулович – учасник бойових дій Другої світової війни, має ряд військових нагород, серед яких медаль «За відвагу», орден Вітчизняної війни.

Доцент Максимов С.Є. – перекладач-практик, член Міжнародної асоціації перекладачів.

Кафедра теорії та практики перекладу започаткувала щорічну Міжнародну науково-практичну конференцію з актуальних проблем перекладознавства та навчання перекладу в мовному вузі.

Кафедра романських мов і перекладу

Кафедра романських мов і перекладу бере свій початок від кафедри теорії та практики перекладу, яку було створено в 1993 році. Її очолював кандидат філологічних наук, професор Корунець Ілько Вакулович – відомий український мовознавець, письменник-перекладач, літературознавець, педагог-методист.

На кафедрі працювали також 8 кандидатів наук, доцентів. Кафедра готувала спеціалістів вищої кваліфікації як для університету, так і для інших вузів України і зарубіжжя. До того ж, вона була провідною в Україні у справі вивчення і викладання порівняльної типології англійської і української мов та художнього перекладу українською мовою.

Успішна діяльність кафедри, гостра потреба у висококваліфікованих перекладацьких кадрах для нашої держави стали поштовхом до відкриття в 1996 році факультету перекладачів. А це, в свою чергу, зумовило виділення зі складу кафедри теорії і практики перекладу кафедрі практики германських і романських мов, яку очолила кандидат філологічних наук, доцент Федорова Лариса Олександрівна.

Маючи у своєму складі тридцять викладачів (4 доценти, 6 старших викладачів, 20 викладачів), які вели навчально-методичну роботу з чотирьох мов – англійської, німецької, французької та італійської, – кафедра забезпечувала лінгвістичні та деякі інші аспекти теоретичної і перекладацької підготовки майбутніх перекладачів-філологів. Серед тих викладачів, які працювали з першого дня створення факультету, були доценти Абраменко Г.А., Сухова Л.В., старші викладачі Гуляєва Л.Г., Засць О.І., Мацкевич В.Г.

Кафедра романських мов і перекладу в її сучасному форматі як цілісна структура була створена в 2002 році. Вона забезпечує навчально-виховний процес за названою вище спеціальністю з практичних мовних, теоретичних мовних і перекладознавчих дисциплін з французької, італійської та іспанської мов.

3 грудня 2004 року кафедрі очолила кандидат філологічних наук, доцент Лемешко Людмила Сергіївна, яка підготувала ряд посібників та методичних матеріалів, – “Посібник з теоретичної граматики французької мови”, у співавторстві з доцентом Табачек І.В., 2005 р.); “Мовна особистість у президентському дискурсі” (2005 р.); “Переклад у сучасному світі: періодизація, об’єкт, методи, функція” (2006) та ін. 3 жовтня 2007 року завідувачем кафедри працює кандидат педагогічних наук, доцент Яценко Людмила Михайлівна.

На кафедрі працюють 28 викладачів (серед них 6 доцентів, кандидатів наук, 6 старших викладачів, 16 викладачів) та один лаборант. Вони викладають

італійську, іспанську та французьку мови, базові теоретичні, філологічні, перекладознавчі дисципліни з названих мов.

Належний професійний рівень організації навчального процесу забезпечують доценти Лемешко Л.С., Куликова В.Г., Табачек І.В., старші викладачі Влох О.С., Олефір А.І., викладачі Горбач І.М., Кучер Т.І., Панченко Р.Б., Пономаренко О.В., П’ятецька А.В. (французька мова); доцент Лахтіонова К.М., старші викладачі Клименко Г.М., Лозова А.В., Смилова О.В., викладачі Гарсія де Хесус М.О., Калинчук Д.С., Карпенко А.С., Кузнецова М.О., Петрова О.В., Соловей О.М., Шевлякова М.В. (італійська мова); доценти Серебрянська А.О., Бокова П.М., старший викладач Авдєєва С.М., викладачі Бабенко С.А., Білоус К.С., Тегеньова Є.А., Шапкіна Н.М. (іспанська мова).

Кафедра романських мов і перекладу зосереджує свою увагу на розвитку науково-дослідної роботи викладачів і студентів та на підготовці сучасних навчально-методичних матеріалів. Науковий потенціал кафедри підвищується головним чином шляхом підготовки викладачів в аспірантурі. Цього року в аспірантурі навчаються 10 викладачів кафедри: іспанська мова – Сігал М.В.; італійська мова – Близнюк В.В., Близнюк О.О., Дяченко А.В., Ісакова Ю.П.; французька мова – Гандзюк М.О., Гаврилова Ю.В., Панченко О.О., Пономаренко О.В., Шульга І.М.

Здобутки викладачів кафедри з науково-дослідної роботи відображено в наукових статтях та тезах доповідей на науково-практичних конференціях з лінгвістики та перекладознавства в Києві, Харкові, Дніпропетровську, Сумах. Викладачі кафедри регулярно публікують результати своїх наукових досліджень (доценти Бокова П.М., Куликова В.Г., Лахтіонова К.М., Лемешко Л.С., Табачек І.В., Серебрянська А.О., старший викладач Олефір Г.І.). На кафедрі активно працюють творчі колективи з підготовки посібників та підручників. Крім того, викладачі кафедри здійснюють керівництво науково-дослідною роботою студентів, залучаючи їх до участі в щорічних науково-практичних конференціях КНЛУ з подальшою публікацією студентських робіт у співавторстві з їхніми науковими керівниками, першому турі студентської олімпіади, до написання курсових, дипломних і магістерських робіт. Три роки поспіль кафедра є базовою для проведення Всеукраїнської олімпіади з італійської мови. За цей період 8 студентів факультету перекладачів стали її переможцями. Щороку кращі студенти факультету перекладачів, які виявляють блискучі знання з італійської мови, отримують стипендії від Посольства Італії в

